

Kommunledningsförvaltningen

Ekonomikontoret

Maria Eriksson, 0921-628 86

Maria.e.eriksson@boden.se

DN nr: FI2024/01218
Finansdepartementet

Remissvar Enklare att överblicka riktade statsbidrag – Statskontorets förslag till en samlad informationsportal

Sammanfattning

Bodens kommun ställer sig i stort positiv till de förslag som presenteras i Statskontorets rapport men lämnar synpunkter nedan till några av delarna i enlighet med förslaget disposition.

- 1.1.4 Vad vi menar med riktade statsbidrag - *vissa bidrag kan missas att sökas om de faller utanför Skolverkets definition av riktade statsbidrag. En särskild risk finns för bidrag som distribueras via mellan-händer.*
- 2.1.2 En samlad portal skapar nytta för både kommunsektorn och regeringen – *Statistik bör ses över och utvärdering ske för att se om en eventuell informationsportal bidrar till färre missade ansökningar.*
- 2.2.1 Ge uppgiften att ansvara för en samlad informationsportal till Skolverket - *det finns risker med informationssäkerheten kopplat till justeringar i tidplaner om portalen skulle vara otillgänglig under en tid.*
- 2.2.2 Ge de myndigheter som administrerar riktade statsbidrag i uppgift att lämna information om riktade statsbidrag till Skolverket - *Manuell hantering av myndigheternas inrapportering utgör en risk för att bidrag inte kommer med till portalen eller andra justeringar i portalen uteblir. Konsekvensen kan bli att bidrag missas att sökas.*
- 3.6 Förutsättningar för att införa ett system för all hantering av bidrag behöver utredas – *en vidareutvecklad portal, även innehållande ansökningsförfarandet samt rekvirering och återrapportering skulle vara mer kostnadseffektivt.*

- 4.3 Portalen bör ha användarvänliga funktioner - *portalen behöver vara användarvänlig med god filtrering för att undvika att kommunerna även fortsättningsvis söker information direkt från myndigheterna.*
- Bilaga 2 Statskontorets författningsförslag – *Förordningen bör även gälla den myndighet som ansvarar för informationsportalen och syftet utöver att ge en samlad överblick för kommuner och regioner är även att ge regeringens politik större genomslag.*

I övrigt vill Bodens kommun belysa problematiken kring frågan om de riktade statsbidragen vara eller icke vara då dessa över tid både ökat i antal och storlek. Färre riktade och i stället fler generella statsbidrag skulle minska kommunernas administrativa kostnader, öka den långsiktiga planeringen samt ge kommunerna själva möjlighet att satsa utifrån sina egna behov och förutsättningar. Färre riktade statsbidrag skulle minska ansöknings- och återrapporteringsförfarandet och då i sig över tid kunna minska behovet av en samlad informationsportal.

1.1.4 Vad vi menar med riktade statsbidrag

I rapporten återges definitionen för riktade statsbidrag som medel som staten tillför eller erbjuder kommuner och regioner och som de måste använda till en viss insats eller ett visst ändamål. Det går att se både riktade statsbidrag och kostnadsersättningar som riktade medel, eftersom medlen ska användas för vissa förutbestämda insatser eller en viss förutbestämd verksamhet.

Bodens kommun anser att det finns viss otydlighet i definitionen för riktade statsbidrag gällande kostnadsersättningar och ställer sig frågande till om exempelvis schablonersättning från Migrationsverket och SFB-ersättning via Försäkringskassan inryms i definitionen. Vid otydlighet finns det risk att kommunerna känner sig osäkra på om samtliga sökbara bidrag finns med i portalen och därmed ändå behöver söka sig till respektive myndighets sida för information. Det finns risk att bidrag kan komma att missas om de inte finns med i Skolverkets informationsportal.

Idag finns det även statsbidrag som betalas ut via mellanhänder, det vill säga ett bidrag som betalas ut till exempelvis ett förbund och där sedan förbundet fördelar ut bidraget vidare till kommunerna. Både ansökning och återredovisning sker då från kommunerna till förbundet och inte till myndigheten. Ett exempel är Socialstyrelsens bidrag för God och nära vård som fram till och med 2024 betalats ut till Norrbottens kommuner som sedan fördelar medlen vidare till de olika kommunerna i Norrbotten. Det är av vikt att informationen kring bidragen som går via mellanhänder också finns på informationsportalen så att inte de missas att sökas.

2.1.2 En samlad portal skapar nytta för både kommunsektorn och regeringen

I rapporten framgår det att en portal skulle minska risken för att kommuner och regioner missar att ansöka om bidrag och att bidragen därmed nyttjas i större utsträckning.

Bodens kommun anser att det är svårt att göra en utvärdering kring varför ett bidrag inte söks av en kommun. Är det missat eller är det så att kommunen aktivt valt att avstå från att söka bidraget? Här föreslår Bodens kommun att statistik bör ses över och utvärderas efter ett eventuellt införande av informationsportalen för att se om portalen fyllt sitt syfte att bidra till färre missade ansökningar.

2.2.1 Ge uppgiften att ansvara för en samlad informationsportal till Skolverket

Rapporten visar att Skolverket är den mest lämpliga myndighet för att få uppgiften att ansvara för en samlad informationsportal. Det har även övervägts att ge ansvar till flera myndigheter gemensamt men bedömningen är att arbetet med portalen blir mindre effektivt.

Bodens kommun anser att det finns en viss risk med att ha all information kring riktade statsbidrag samlad hos en myndighet när det kommer till informationsssäkerhet. Idag kan myndigheterna själva besluta om förlängd ansökningstid om exempelvis deras hemsida legat nere en tid och bidragsmottagarna därmed inte kunnat göra sina ansökningar. Om Skolverkets informationsportal skulle ligga nere behöver det finnas tydliga rutiner mellan Skolverket och övriga myndigheter så att hantering av eventuella justeringar i tidplaner sker på likordnat sätt.

2.2.2 Ge de myndigheter som administrerar riktade statsbidrag i uppgift att lämna information om riktade statsbidrag till Skolverket

Utredningen visar att det mest lämpliga alternativet för att se till att informationen om de riktade statsbidragen är korrekt och uppdaterad är om de myndigheter som administrerar bidraget själva får i uppgift att ansvara för att lämna korrekt och uppdaterad information om sina respektive bidrag till Skolverket.

Bodens kommun anser att manuell hantering av myndigheternas inrapportering utgör en risk för att något bidrag inte rapporteras och därmed inte kommer med i portalen. Det finns också en risk att ändringar som kan göras i statsbidragens tidplan eller andra kompletterande korrigeringar inte uppdateras i portalen. Detta skulle innebära en ökad risk mot tidigare att bidrag missas att sökas då kommunerna och regionerna förutsätter att det är rätt information i portalen och därmed inte längre söker sig till samtliga myndigheters websidor för information av statsbidragen. Är inte uppgifterna korrekta och uppdaterade faller systemet med att ha informationen samlad på ett och samma ställe. Det bör finnas rutiner och kontroller för att säkerställa att myndigheterna lämnar information om nya bidrag samt förändringar i bidragen.

3.6 Förutsättningar för att införa ett system för all hantering av bidrag behöver utredas

Utredningen har översiktligt analyserat nyttan och förutsättningarna för att på sikt utveckla en samlad informationsportal så att all hantering av samtliga riktade statsbidrag blir mer samlad. Med en mer samlad hantering av bidragen menas ett system som bland annat ska hantera kommuners och regioners ansökningar, rekvireringar och återrapporteringar, samt de bidragsgivande myndigheternas handläggning av bidragen.

Bodens kommun anser att en vidareutvecklad portal, även innehållande ansökningsförfarandet samt rekvirering och återrapporteringar skulle vara till nytta. Skolverket har idag en välfungerande portal för sina bidrag som hade kunnat utvecklas för att anpassas till samtliga myndigheter. Det bör vara mer kostnadseffektivt att samla allt på samma ställe i stället för att alla myndigheter har olika system och hantering.

4.3 Portalen bör ha användarvänliga funktioner

Filtereringsfunktioner, sökfunktion, kalenderfunktion och funktioner för att avisera nyheter och förändringar är samtliga nyckelfunktioner som utredningen tar upp att företrädare för kommuner och regioner lyft fram vid intervjuer.

Bodens kommun anser att det finns viss risk att de blir en för stor mängd information i portalen som sätter högre press på användarvänligheten och portalens funktioner. Om portalen inte är tillräckligt användarvänlig finns risk att kommuner och regioner fortsättningsvis vänder sig till respektive myndighet för att söka information om bidragen.

Bilaga 2 Statskontorets författningsförslag

§ 1 stycke 1 i Förslag till förordning om en samlad informationsportal om riktade statsbidrag och kostnadsersättningar till kommuner och regioner tar upp att denna förordning gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen som delar ut riktade statsbidrag och kostnadsersättningar till kommuner och regioner.

Bodens kommun anser att denna förordning även gäller den myndighet som ansvarar för den nya informationsportalen då det i § 3 och 4 framgår bestämmelser som direkt riktar sig mot denne.

§ 1 stycke 2 står det att bestämmelserna i denna förordning syftar till att underlätta för kommuner och regioner att ha en samlad överblick över de riktade statsbidragen och kostnadsersättningarna som riktar sig till kommuner och regioner.

Bodens kommun anser att det också bör framgå att syftet med förordningen är att de riktade statsbidragen når de mottagare som regeringen avsett medlen för och därav kunna ge regeringens politik större genomslag. Detta då det i utredningen 2.1.2 samt 3.4 beskrivs att det är en del av syftet.